

Agder Fylkeskommune

Høringssvar om 4-åring tilbudsstruktur for videregående skoler i Agder skoleåret 2025/26-2027/28

Utdanningsforbundet Agder synes at det er bra at det kommer en høring om mer langsiktig tilbudsstruktur; da kan elever og ansatte planlegge litt lenger frem med større trygghet enn før. Ny opplæringslov, ny lokal inntaks- og formidlingsforskrift og ny skolestruktur er med på å gi stor usikkerhet. En slik 4-årig plan bidrar til en større forutsigbarhet.

Tilrettelegge for studieforberedende løp som erstatter utdanningsløp med planlagt påbygg

Utdanningsforbundet Agder ser at dagens skolestruktur bidrar til at mange elever som egentlig ønsker et studiespesialiserende løp velger yrkesfag uten å gå ut i lære. Vi ser også at dette fører til at kravene for å komme inn på yrkesfaglige studieretninger stiger. En konsekvens av dette er at noen elever som ønsker å ta yrkesfag og å få fagbrev ikke lenger kommer inn på sitt ønskede yrkesfag. Høringen foreslår primært to tiltak; å flytte påbygg bort fra de populære sentrumsskolene og å redusere / legge ned tilbudene «yrkesfag med studieforberedende», eventuelt utvide klassene for yrkesfag med studieforberedende fra 20 til 30 elever.

Utdanningsforbundet Agder støtter forslaget om å flytte påbygg bort fra populære sentrumsskoler som rekrutterer søkere til yrkesfag primært fordi elevene ønsker å være russ ved skolen. Samtidig er ikke dette en utfordring ved alle sentrumsskoler. Vi mener derfor at det er viktig at tilbudet beholdes ved noen sentrumsskoler. Hvis et av formålene med å flytte påbygg bort fra sentrum er å utnytte kapasiteten ved skoler utenfor sentrum, bør man ta med i vurderingen at Oasen videregående skole i 2024 flyttet sin skole til Kristiansand sentrum og tilbyr påbygg som del av sin fagvifte.

Selv om enkelte elever ikke går ut i lære, betyr ikke det nødvendigvis at elevene har valgt feil. For noen elever oppleves studiespesialiserende utdanning som for teoretisk. Derfor mener Utdanningsforbundet Agder det er bra at det fins mange måter å fullføre en videregående opplæring på. Noen elever trenger en mer praktisk skolehverdag, og yrkesfag med påbygg kan for enkelte være den riktige veien for å klare å gjennomføre videregående opplæring. I tillegg er dette et riktig valg for dem som ønsker å bruke kompetansen de tilegner seg på yrkesfag inn i en profesjonsutdanning, slik som sykepleie og elektroingeniør. Derfor er det viktig at det

fortsatt blir mulig å følge et utdanningsløp med påbygg uten at elever får urimelig lang reisevei. Tilbudet om påbygg bør derfor ikke flyttes bort fra alle sentrumsskoler, heller ikke i Kristiansand.

Når det gjelder forslaget om å utvide «yrkesfag med studieforbereidende» fra 20 til 30 elever, vil ikke dette være verken praktisk mulig eller forsvarlig med tanke på HMS i praktiske fag som foregår i lab og på verksted. Laboratoriene og verkstedene er ikke store nok, og når man for eksempel jobber med strøm i elektro er det uforsvarlig å bare ha én lærer på 30 elever. Dersom det skal være forsvarlig å utvide disse klassene til 30 elever, må det følge med midler til å dele gruppene i alle lab- og verkstedsfag.

Opprettelse av halve klasser

Utdanningsforbundet Agder synes i prinsippet det er flott at det er et mål å starte opp små klasser både i studiespesialiserende og i yrkesfag med få søkere. Vi støtter Agder fylkeskommunes politikk om å ikke gi elever lang reisevei, og støtter ønsket om å opprette yrkesfagsklasser i fag som næringslivet etterspør, selv med få søkere.

Forslaget om å redusere antall klasser eller paralleller per skole der utviklingen tilsier det er en naturlig følge av at Agder har et fallende elevgrunnlag fremover. Samtidig kan en del av endringen styres gjennom valg av inntaksordning og skolestruktur. Utdanningsforbundet Agder mener at fylkeskommunen bør planlegge for en god utnyttelse av de skolebyggene og lærekraftene fylket har. Det kan f.eks. gjøres gjennom å opprettholde nærskoleprinsippet og ved å ikke opprette nye klasser ved skolene som til enhver tid er mest populære.

Utdanningsforbundet Agder støtter ikke forslaget om å redusere finansieringen av klasser med lav oppfylingsgrad. Vi lurer på hvordan politikerne ser for seg at skolene skal klare å gi et tilbud i tråd med opplæringsloven dersom skolen får finansiert 65% av utgiftene de har til en klasse i studiespesialiserende slik høringen foreslår. Den største utgiften i videregående skole er lønn, og elevene har et lovpålagt minstetimetall i hvert fag. Det betyr at læreren har krav på samme lønn uavhengig av om klassen er full eller har få elever.

Mindre undervisning på skole og mer praksis

Når det gjelder forslaget om å samarbeide med lokale bedrifter gjennom YFF-faget på inntil 3 måneder, er Utdanningsforbundet Agder skeptisk til å innføre en slik ordning i et ordinært utdanningsløp med mindre elevene får god oppfølging av en lærer i forbindelse med et slikt samarbeid.

Utdanningsforbundet Agder mener at fleksible ordninger med 1+3 og 0+4 for noen elever er en god tilrettelegging for å fullføre videregående skole, men det forutsetter tett oppfølging fra faglærer. Slike tiltak bør derimot være tilretteleggingstiltak og ikke brukes som økonomiske innsparingstiltak. Derfor mener vi at hovedregelen fortsatt bør være 2 år på skole og 2 år i lære.

Løse opp på prinsippet om at alle elever i studieforbereidende løp skal gjennomføre alle tre skoleår på samme skole

Utdanningsforbundet er opptatt av at Agder fylkeskommune skal gi elevene på Agder et best mulig tilbud nær der de bor, dette gjelder også i randsonene. Vi oppfordrer fylkeskommunen

til å bruke inntaksordningen til å sørge for at dette er mulig, for eksempel gjennom å opprettholde nærscoleprinsippet.

Forslag for Kristiansand:

Som nevnt over støtter Utdanningsforbundet Agder forslaget om å flytte påbygg bort fra de mest populære sentrumsskolene, men støtter ikke at dette flyttes bort fra alle skolene i sentrum.

Utdanningsforbundet Agder støtter forslaget om å samle utdanningsprogram i Kristiansand slik at færre skoler med rimelig reisevei mellom hverandre tilbyr samme utdanningsprogram. Vi mener at dette kan styrke fagmiljøet innen hvert studieprogram, noe som er til det beste for både lærere og elever. Samtidig vil dette bidra til større forutsigbarhet for skolene og de ansatte, ved at konkurransen om elevene mellom skolene reduseres.

Høringen er ikke konkret på hvilke utdanningsprogram som er tenkt flyttet.

Utdanningsforbundet Agder støtter i prinsippet en bedre utnyttelse av skolebyggenes kapasitet i kommunen. Samtidig vil vi understreke at flytting av utdanningsprogram vil føre til overtallighet ved skoler og kan skape stor usikkerhet blant de ansatte. Derfor er Utdanningsforbundet Agder opptatt av at de ansatte informeres og høres godt i prosessen som fører frem til hvilke utdanningsprogram som eventuelt flyttes, og at det legges gode planer for å ivareta de ansatte som underviser ved utdanningsprogram som flyttes internt i kommunen. For eksempel bør det legges planer for at lærere som blir overtallige tilbys videreutdanning for å få et nytt undervisningsfag.

Utdanningsforbundet er svært skeptisk til å utvide skoledagen ved skolene i Kristiansand. Hvis skoledagen utvides, er det vanskelig å forhindre at elevene får hull i timeplanen. Det er uheldig fordi skolene melder at hull i timeplanen fører til at elevene skulker mer. Utvides timeplanen, kan både elever og lærere få en urimelig lang skoledag. Vi frykter også at det for timeplanlegger vil være vanskelig å legge timeplaner for lærerne som er i tråd med lærernes arbeidstidsavtale, og at forslaget derfor fort vil utløse overtidsbetaling.

Fremmedspråk

I høringen nevnes ikke noe om samarbeid med kommunene. Spesielt når det gjelder fremmedspråk forteller skolene at det er et behov for et samarbeid slik at det blir mulig for elevene i Agder å lære de språkene som regionen vår trenger.

Høringssvar fra klubbene til Utdanningsforbundet

Dette høringssvaret er et overordnet svar fra Utdanningsforbundet Agder. Vi har hatt møte med tillitsvalgte fra de ulike skolene, og oppfordret de enkelte klubbene til å sende inn egne høringssvar. Vi viser til at disse er viktige svar fra organisasjonen vår.

Med vennlig hilsen
Utdanningsforbundet Agder